

Kommunstyrelsen
Handläggare: Elin Liljebäck Nilsson

Möjlighet för asylsökande personer över 18 år att söka utbildning inom gymnasieskolan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att för läsåret 2019/20 besluta att asylsökande elev som vid 18-årsdagen är inskriven i Lidköpings kommuns grund- eller gymnasieskola samt är boende i kommunen har rätt att söka utbildning inom Utbildning Skaraborg på samma villkor som övriga behöriga elever.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att de ekonomiska konsekvenserna av beslutet ska hanteras inom utbildningsnämndens respektive social- och arbetsmarknadsnämndens rambudgetar för år 2019 respektive år 2020.

Sammanfattning

Det Skaraborgsgemensamma antagningskansliet för gymnasieskolan har ställt frågan till kommunerna hur de ställer till antagning av personer över 18 år som är asylsökande. Det är fråga om ett frivilligt åtagande för kommunerna då lagen inte medger någon rätt för personerna att få gå på gymnasiet. Genom Lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (SFS 2016:752) får dock frågan en avgörande betydelse för den enskilda personerna möjligheter till förlängt uppehållstillstånd.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden har återigen väckt ärende kring möjligheten för asylsökande personer över 18 år att söka utbildning inom gymnasieskolan. Det nu aktuella ärendet rör läsåret 2019/20. Inför föregående läsår väckte utbildningsnämnden ett likadant ärende.

Bakgrunden är densamma då som nu: kommunerna i Skaraborg har fått frågan från det gemensamma antagningskansliet hur man vill göra med antagningar till gymnasieutbildning av asylsökande personer över 18 år. Förfrågan har kommit till utbildningsnämnden som väcker ärendet hos kommunfullmäktige för ställningstagande.

Utifrån ett juridiskt perspektiv har kommunerna inte skyldighet att ta emot asylsökande över 18 år till gymnasieutbildningar. Ett beslut om att göra så är en frivillig åtgärd. Beslutet får dock stor påverkan på vilka möjligheter den enskilde har att få förlängt uppehållstillstånd i

enlighet med Lag om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (SFS 2016:752).

Utbildningsnämnden beslutade (UTN § 17, 2019-02-07) att:

”föreslå kommunstyrelsen att för läsåret 2019/2020 ge asylsökande elev, som vid 18-årsdagen är inskriven i Lidköpings kommuns grund- eller gymnasieskola samt är boende i kommunen, rätt att söka utbildning inom Utbildning Skaraborg på samma villkor som övriga behöriga elever.”

Nämnden var inte enig i sitt beslut. Maria Gustafsson (M) och Elisabeth Berling (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Till grund för utbildningsnämndens beslut låg en tjänsteskrivelse i vilken det framkommer att merkostnaden för eleverna blir marginell om de väljer De la Gardiegymnasiet då det fyller platser inom planerad programorganisation. Om eleverna är behöriga kan de med förslag till beslut söka andra skolor med ökade interkommunala kostnader som följd (ca 110 tkr/elev och läsår). Bedömningen är dock att de i första hand väljer De la Gardiegymnasiet.

Social- och arbetsmarknadsnämnden har haft möjlighet att yttra sig i ärendet (SAN § 58, 2019-04-11) och beslutade att:

”...föreslå kommunstyrelsen att ställa sig bakom utbildningsnämndens beslut att låta asylsökande få möjlighet att söka utbildning inom Utbildning Skaraborg, på samma villkor som övriga behöriga elever.”

Nämnden var inte enig i sitt beslut. Kristina Classon (M), Anders Löfving (M), Christina Åkerman (M), Roberth Andersson (SD) reserverade sig mot beslutet.

Till grund för nämndens beslut låg en tjänsteskrivelse som bland annat pekar på de möjliga ekonomiska konsekvenserna av beslutet för social- och arbetsmarknadsnämndens del:

”Vilken påverkan det beslutet kan komma att få inom social- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområden är svårt att spekulera kring, det rör sig dock om få individer så Social och arbetsmarknadsnämnden är positivt till att låta dessa individer få samma möjlighet att söka utbildning inom Utbildning Skaraborg på samma villkor som övriga behöriga elever.

Uppfattningen är att de flesta har löst sin boendesituation på egen hand, några ansöker om kostnaden för boende. Hur många av de som ges möjlighet att studera på gymnasiet Skaraborg som kommer vara i behov av ekonomiskt bistånd är inte utrett.”

Bedömning

Kommunfullmäktige har tidigare (KF § 112, 2018-06-18) gjort ställningstagandet att möjliggöra gymnasieutbildning för asylsökande personer över 18 år i enlighet med det förslag som både utbildningsnämnden och social- och arbetsmarknadsnämnden nu förordar för läsåret 2019/20.

Beslutet är förknippat med vissa merkostnader. Hur stora dessa merkostnader är går inte att med exakthet uttala sig kring då det beror på flera faktorer. Ingen av nämnderna har i sina underlag beräknat den sammanlagda ekonomiska konsekvensen. Den kortsiktiga kostnaden bör ställas i relation till långsiktig effekter, både på individuell och samhällelig nivå. Att tända

ett hopp för ett läsår för att sedan göra på annat sätt kan i vart fall inte anses önskvärt, varken för den enskilde eller för samhället. Det pekar i riktning att låta rådande regler bestå även kommande läsår.

Beslutet ska skickas till

Antagningskansliet Utbildning Skaraborg

Utbildningsnämnden

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Ove Brodin, utbildningschef

Helen Smith, socialchef

Elin Liljebäck Nilsson, utvecklings- och kommunikationschef